

Priorytety społeczno-gospodarcze polityki migracyjnej

I. Cel główny i cele szczegółowe polityki migracyjnej w ujęciu społeczno-gospodarczym

Polityka migracyjna na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego Polski musi być dostosowana przede wszystkim do priorytetów rynku pracy i tworzona z perspektywy pozytywnego oddziaływania na rozwój społeczno-gospodarczy państwa przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich standardów zatrudnienia oraz bezpieczeństwa państwa. Powinna przede wszystkim koncentrować się na uzupełnianiu zasobów pracy kapitałem ludzkim spoza Polski w branżach/zawodach, gdzie występują luki kompetencyjne, z uwzględnieniem ochrony krajowego rynku pracy, oraz na zachęcaniu do migracji powrotnych.

II. Podstawowe kierunki polityki migracyjnej na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego

1. Monitoring i prognozowanie wpływu polityki migracyjnej na rozwój kraju – monitorowanie procesów migracyjnych oraz monitoring i prognozowanie potrzeb społeczno-gospodarczych Polski
2. Uprzywilejowanie określonych grup cudzoziemców
3. Integracja cudzoziemców, w tym osób polskiego pochodzenia w aspekcie kulturowym, społecznym i zawodowym
4. Budowa spójnego prawnego i instytucjonalnego systemu zarządzania procesami migracyjnymi oraz zapewnienie adekwatnego wsparcia instytucjonalno-finansowego instytucjom i służbom odpowiedzialnym za kwestie obsługi cudzoziemców
5. Wypracowanie rozwiązań i instrumentów uwzględniających priorytetowo bezpieczeństwo państwa, ochronę krajowego rynku pracy oraz zapewniające odpowiednie standardy zatrudnienia
6. Współpraca z partnerami zagranicznymi i krajowymi w obszarze migracji zarobkowych do Polski

III. Główne grupy docelowe istotne z punktu widzenia polskiego rynku pracy dla których niezbędne jest wypracowanie preferencyjnych rozwiązań

1. Zagraniczni studenci, doktoranci, naukowcy, nauczyciele akademicki, oraz polscy studenci, absolwenci polskich uczelni mieszkający za granicą i polska kadra naukowa zagranicznych uczelni
2. Obywatele polscy mieszkający za granicą oraz osoby polskiego pochodzenia, w tym repatrianci
3. Pracownicy wysoko wykwalifikowani oraz cudzoziemcy pracujący w sektorach/branżach w przypadku których istnieją braki kadrowe na polskim rynku pracy
4. Osoby mieszkające za granicą zamierzające rozpocząć/przenieść działalność gospodarczą na teren Polski lub wyrażające chęć inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski

IV. Priorytety społeczno-gospodarcze polityki migracyjnej

1. **Wdrożenie narzędzi służących monitorowaniu procesów migracyjnych oraz diagnozowaniu i prognozowaniu potrzeb społeczno-gospodarczych Polski:**

- a. Doskonalenie systemów monitorowania procesów migracyjnych (emigracji i imigracji), poprzez identyfikację i usprawnienie funkcjonowania istniejących rejestrów publicznych zawierających dane nt. procesów migracyjnych oraz umożliwienie monitorowania pobytu cudzoziemców w Polsce
- b. Rozwój i integracja systemów monitorowania polskiego rynku pracy w kontekście potrzeb polskiej gospodarki, w tym w zakresie potrzeb uzupełnienia zasobów pracy pracownikami spoza naszego kraju
- c. Wypracowanie narzędzi analitycznych pozwalających m.in. na określanie kierunków i skali migracji, popytu na pracę migrantów zarobkowych, oczekiwanego poziomu kwalifikacji migrantów
- d. Doskonalenie zintegrowanego systemu współdziałania służb i instytucji, których zadaniem jest przeciwdziałanie nadużyciom popełnianym przez przedsiębiorców na szkodę państwa i pracujących w Polsce cudzoziemców
- e. Integracja systemów administracyjnych i rejestrów zawierających dane o cudzoziemcach
- f. Wzmocnienie systemu umożliwiającego kontrolę legalności i przestrzegania standardów zatrudnienia cudzoziemców

2. Wypracowanie narzędzi służących przyciąganiu pracowników i przedsiębiorców z zagranicy

- a. Wspieranie pracodawców poszukujących pracowników za granicą oraz cudzoziemców poszukujących informacji o pracy w Polsce
- b. Rozwój istniejących lub tworzenie instytucji promujących Polskę, jej kulturę i język
- c. Rozszerzenie zakresu podmiotowego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych w zawodach regulowanych, obowiązującego wobec obywateli UE, na obywateli państw „trzecich”
- d. Analiza systemu prawnego mającego wpływ na zatrudnienie i pobyt cudzoziemców, a w sytuacji zdiagnozowania przeszkód w tym zakresie, w szczególności nadmiernych obciążeń biurokratycznych, uporządkowanie tego systemu z uwzględnieniem priorytetowo bezpieczeństwa państwa, ochrony krajowego rynku pracy i zapewnienia odpowiednich standardów zatrudnienia.
- e. Stworzenie systemu zachęt do podejmowania pracy i osiedlania się w Polsce dla Polaków zamieszkałych za granicą oraz cudzoziemców o pożądanym kwalifikacjach

3. Wsparcie procesu umiędzynarodowienia polskich uczelni i jednostek naukowych

- a. Wsparcie uczelni w rozbudowie oferty studiów kluczowych dla potrzeb polskiej gospodarki dla studentów z zagranicy, poprzez np.: promowanie programów kształcenia w językach obcych i w języku polskim, w tym studiów wspólnych polskich i zagranicznych uczelni i jednostek naukowych oraz prowadzenie letnich kursów języka i kultury polskiej oraz kursów przygotowawczych do podjęcia studiów w języku polskim
- b. Rozwój programów stypendialnych dla cudzoziemców, w tym osób polskiego pochodzenia

- c. Promocja dobrych praktyk w zakresie kompleksowej obsługi studentów i badaczy zagranicznych w polskich uczelniach i jednostkach naukowych.

4. Wsparcie procesu integracji cudzoziemców, w tym osób polskiego pochodzenia oraz stworzenie systemowych rozwiązań w tym zakresie

- a. Nauczania języka polskiego:
 - i. Wypracowanie systemu nauczania języka polskiego przed przyjazdem do Polski
 - ii. Zapewnienie wsparcia w nauczaniu języka polskiego uczniów-cudzoziemców przybywających do szkół w Polsce
 - iii. Opracowanie systemu nauczania języka polskiego dla cudzoziemców w Polsce
 - iv. Zapewnienie Polonii i Polakom zamieszkałym za granicą oraz dzieciom polskich pracowników migrujących możliwości uczenia się języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim oraz kontynuacji kształcenia po powrocie do Polski
- b. Stworzenie ścieżek integracji dla wybranych kategorii cudzoziemców – pakiety usług lub wsparcia dla cudzoziemców
- c. Wprowadzenie preferencji w sprawie łączenia rodzin i pomoc w znalezieniu pracy dla członków rodziny cudzoziemca zaliczanego do grup preferowanych (pkt III) zamierzającego podjąć pracę w Polsce
- d. Stworzenie systemu punktów wsparcia dla cudzoziemców (tzw. one stop shop) oferujących kompleksową pomoc cudzoziemcowi w kraju (m.in. pomoc w znalezieniu mieszkania, informacji o możliwości kształcenia dla dzieci, zapoznanie z procedurami i prawem polskim, uzyskiwanie niezbędnych pozwoleń)
- e. Promowanie wśród migrantów powrotnych nowych instrumentów z zakresu polityki rodzinnej i społecznej
- f. Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do polskiego społeczeństwa nt. roli cudzoziemców w społeczeństwie oraz edukowanie cudzoziemców w zakresie znajomości prawa, norm, zwyczajów i wartości obowiązujących w Polsce
- g. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz integracji migrantów.